

Bijlage 3 Rapport het Schone Lucht Akkoord (SLA) 2024

Inleiding

De Rijksoverheid heeft in 2020 het 'Schone Lucht Akkoord' geïntroduceerd waarbij deelnemers (rijk, provincies en gemeenten) zich committeren aan de ambitie om de luchtkwaliteit in Nederland permanent te verbeteren. In de raadsvergadering van 6 juli 2023 is de Motie Schone Lucht Akkoord (SLA) (ID307) ingebracht (zie bijlage 2). Deze motie is aangehouden met vermelding van de toezegging om die op te pakken zodra daar ambtelijk capaciteit voor is. De motie roept het college op om te onderzoeken wat het akkoord de gemeente Roermond kan opleveren en wat de ondertekening vraagt van de gemeentelijke organisatie (capaciteit en financieel). In deze bijlage wordt de uitkomst van dit onderzoek beschreven.

Zodat u tot een aanbeveling kunt komen wordt in deze bijlage de context geschetst waarbinnen het SLA toepasbaar is, de betekenis van het Schone Lucht Akkoord en de gevolgen van het al dan niet ondertekenen van het Schone Lucht Akkoord voor de gemeente Roermond. Vanuit daar de vraag: wil de gemeente Roermond het Schone Lucht Akkoord ondertekenen en zich inspannen om de bijbehorende doelstellingen te realiseren?

Context luchtkwaliteitswaarden

Luchtvervuiling wordt veroorzaakt door verschillende stoffen, waarbij het Schone Lucht Akkoord de focus legt op de uitstoot van fijnstof (PM10 en PM2.5) en stikstofoxiden (NOx). Voor deze stoffen zijn waarden opgesteld die niet overschreden dienen te worden, omdat die bij overschrijding van het jaargemiddelde schadelijker kunnen zijn voor de gezondheid. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de wettelijke grenswaarden en de niet-wettelijke advieswaarden. Het SLA gaat uit van advieswaarden (WHO 2005), die strenger zijn dan de normeringen die momenteel in Nederlandse wetgeving worden gehanteerd. Ter verduidelijking zal hieronder toelichting volgen op de verschillende advies -en grenswaarden.

WHO-advieswaarden luchtkwaliteit (geen wetgeving)

-WHO-advieswaarden 2005 (Schone Lucht Akkoord)

In 2005 kwam de World Health Organization (WHO) met advieswaarden voor luchtkwaliteit. Bij de introductie van het Schone Lucht Akkoord is de Rijksoverheid uitgegaan van die WHO-2005 luchtkwaliteit advieswaarden. Het ondertekenen van het SLA door de gemeente betekent dat de gemeente zich committeert aan het verbeteren van de luchtkwaliteit en in 2030 voldoet aan de WHO-luchtkwaliteit advieswaarden uit 2005 (zie figuur 2). Gemiddeld gezien voldoet de gemeente Roermond aan die luchtkwaliteit advieswaarden van 2005 (op een kleine overschrijding op PM2.5 fijnstof na).

-WHO-advieswaarden 2021 (n.v.t. bij Schone Lucht Akkoord)

In 2021 kwam de WHO met vernieuwde advieswaarden voor luchtkwaliteit, hierbij zijn de advieswaarden strenger geworden dan voorheen. De reden voor deze aanscherping komt door nieuw onderzoek waaruit blijkt dat luchtverontreiniging ook bij lagere concentraties negatieve gezondheidseffecten heeft. In het huidige SLA wordt echter nog steeds uitgegaan van de WHO-2005 advieswaarden, omdat door de SLA stuurgroep en de Tweede Kamer is besloten dat de nieuwe WHO-2021 advieswaarden nog niet haalbaar zijn in 2030 (RIVM, 2022). Dit zou namelijk voor ingrijpende maatregelen zorgen, die de komende 6 jaar niet haalbaar lijken.

EU-grenswaarden luchtkwaliteit (wetgeving)

-Richtlijn Luchtkwaliteit 2008 (huidige Europese en Nederlandse wetgeving)

Op dit moment gelden in Nederland de Europese wettelijke grenswaarden voor luchtkwaliteit. De grenswaarden zijn gebaseerd op de EU-richtlijn luchtkwaliteit 2008. Aan die grenswaarden voldoet de gemeente Roermond op dit moment (zie figuur 2). De grenswaarden uit 2008 zijn minder streng dan de WHO-2005 advieswaarden, maar wel het wettelijk minimum.

-Richtlijn Luchtkwaliteit 2030 (aankomende Europese wetgeving)

Daarnaast wordt op dit moment vanuit de EU gestemd over de Richtlijn Luchtkwaliteit 2030. Het Europees Parlement is akkoord, maar het de Europese Raad moet nog toestemmen. Als de richtlijn ongewijzigd wordt vastgesteld dan gaan de grenswaarden daaruit gelden als wettelijke Europese grenswaarden voor de luchtkwaliteit in 2030. Dit betekent dat die nieuwe grenswaarden ook binnen twee jaar in nationale wetgeving vastgelegd moeten worden. En aangezien die nieuwe grenswaarden grotendeels gelijk zijn aan de WHO-2005 advieswaarden, moet sowieso al voldaan worden aan de fijnstof waarden die gelden vanuit het SLA in 2030. Voor stikstofoxiden (NO_x) zal zelfs verscherping plaatsvinden t.o.v. de advieswaarden die het SLA volgt (zie figuur 2) en zal dus een extra inspanning nodig zijn.

Ook zal vanaf 2050, met het EU Zero-Pollution beleid, gestreefd worden naar nog strengere luchtkwaliteitswaarden, waarbij uitgegaan zal worden van de advieswaarden die door de WHO in 2021 zijn vastgesteld.

1 Betekenis van het Schone Lucht Akkoord

1.1 Wat is de doelstelling van het Schone Lucht Akkoord?

In 2016 overleden in Nederland 11.000 mensen gemiddeld 9 maanden eerder als gevolg van luchtverontreiniging. Volgens de GGD Limburg Noord overleden in 2019 in Limburg mensen gemiddeld 11 maanden eerder als gevolg van luchtverontreiniging. Met het streven vanuit het Schone Lucht Akkoord om minimaal 50% gezondheidswinst te boeken, zou dat moeten leiden tot een toename van de levensduur van gemiddeld 4 maanden en minstens 5000 minder jaarlijkse sterfgevallen als gevolg van luchtverontreiniging in Nederland.

Het doel van het Schone Lucht Akkoord is om de luchtkwaliteit in Nederland permanent te verbeteren. Het is een akkoord tussen Rijk, provincies en 101 gemeenten (waarvan 10 gemeenten in Limburg (zie figuur 1). Samen streven de deelnemende partijen naar een gezondheidswinst van minimaal 50 procent in 2030 uit binnenlandse bronnen ten opzichte van 2016.

De grootste uitstoters van die stikstofoxiden en fijnstof zijn verkeer, landbouw, industrie en houtstook. De reductie moet bereikt worden door het nemen van (verplichte en niet-verplichte) maatregelen tegen luchtvervuiling uit binnenlandse bronnen (bijlage 4). Een aantal van die verplichte maatregelen zijn al doorgevoerd in reguliere bedrijfsvoering, zoals het toepassen van bepaalde gunningscriteria bij aanbestedingen en het rekening houden met gevoelige groepen bij ruimtelijke ontwikkelingen in de eigen gemeente.

1.2 Wat zijn de uitgangspunten van het Schone Lucht Akkoord?

Vanuit het SLA zijn een aantal uitgangspunten opgesteld voor deelnemende partijen:

1. Partijen streven naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit om gezondheidswinst voor iedereen in Nederland te realiseren. Waarbij wordt toegewerkt naar de WHO-advieswaarden (uit 2005) voor stikstofdioxide en fijnstof in 2030. Als een gemeente nu voldoet aan de WHO-waarden van 2005 is dat maar een deel van het doel van het Schone Lucht Akkoord. Je hebt dan niet automatisch gezondheidswinst gehaald. Om de luchtkwaliteit minstens gelijk te houden of te verbeteren worden vanuit het SLA een aantal (verplichte) maatregelen voorgesteld (zie hoofdstuk 2.2).

2.   Partijen stellen tot doel om landelijk in 2030 gemiddeld minimaal 50% gezondheidswinst ten opzichte van 2016 te behalen voor de negatieve gezondheidseffecten afkomstig van Nederlandse bronnen.
3.   Partijen onderschrijven de ambitie om in de sectoren (weg)verkeer, inclusief mobiele werktuigen, landbouw, scheepvaart, industrie en huishoudens een dalende trend in te zetten van emissies van stikstofdioxide en fijnstof naar de lucht.
4.   Partijen erkennen dat een ieder verantwoordelijk is voor de eigen bijdrage aan de doelstelling en dat partijen gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het uitvoeren van het akkoord.

1.3 Wat zijn de verplichtingen vanuit het Schone Lucht Akkoord?

- Er is sprake van een inspanningsverplichting om de doelen die in het SLA gesteld zijn te halen. De individuele partijen hebben geen resultaatverplichting op emissiereductie of gezondheidswinst van de maatregelen. Dit betekent dat dus geen juridische binding aanwezig is.
- De doelen worden nagestreefd door het uitvoeren van verplichte (en vrijwillige) maatregelen door de deelnemende partijen (bijlage 4).
- Bij de verstrekking van een SpUK moet de ontvanger uiterlijk binnen zes maanden na toekenning starten en uiterlijk binnen drie kalenderjaren na het jaar van de verlening van de uitkering de maatregel hebben afgerond. Het niet tijdig of geheel aan de verplichtingen voldoen of wanneer zich andere omstandigheden voordoen, kan dit leiden tot wijziging of intrekking van de specifieke uitkering.

2. Betekenis voor de gemeente Roermond

2.1 Wat levert het tekenen van het Schone Lucht Akkoord de gemeente Roermond op?

Het ondertekenen van het SLA levert de gemeente Roermond een aantal voordelen op:

- Gezondheidswinst voor de inwoners van Roermond

Een betere kwaliteit van leven door een betere luchtkwaliteit voor de inwoners van Roermond. Een verbeterde luchtkwaliteit kan namelijk leiden tot minder ziekte, minder sterfte en een 4 tot 5 maanden hogere gemiddelde levensverwachting.

- Gezondheidswinst voor de flora en fauna in Roermond

Een betere luchtkwaliteit kan zorgen voor een toename van de biodiversiteit en gezonder groen. Meer biodiversiteit en gezonder groen zorgen ook voor een fijnere leefomgeving voor de mens.

- Signaal van goed gedrag

Het ondertekenen geeft een positief signaal af aan de inwoners, bedrijven, regionale samenwerkingen, omliggende gemeenten, de provincie Limburg, GGD Limburg, het Long Fonds en naar het buitenland. Dit signaal kan vervolgens een positief effect hebben op de samenwerkingen, omdat luchtverontreiniging zich niet aan grenzen houdt is samenwerking cruciaal.

- Anticiperen op strengere Europese wetgeving

Door als gemeente nu al te anticiperen met luchtkwaliteit-verbeteringsmaatregelen, wordt langzaam toegewerkt naar een toekomst waarin waarschijnlijk wettelijk nieuwe luchtkwaliteit grenswaarden gaan gelden (Richtlijn Luchtkwaliteit 2030 en ZP-beleid 2050). Los daarvan is het natuurlijk een feit dat hoe eerder de meest recente advieswaarden bereikt worden, hoe beter dit is voor de gezondheid van de inwoners van Roermond.

- Stimulans om in beleidstrajecten ook de schone lucht een plek te geven

Het SLA kan integraal met andere disciplines worden opgepakt en is nauw verweven met andere beleidsdoelen. Ook motiveert het SLA om het stimuleren van schone lucht mee te nemen in bestaand of nieuw beleid. Daarmee loopt het vooruit op een omgevingsplan, verkeersplannen en gezondheidsbeleid. In de vastgestelde Omgevingsvisie heeft gezonde luchtkwaliteit al een plek gekregen.

- Financieel voordeel

Door deel te nemen aan het SLA kan subsidie aangevraagd worden voor maatregelen die de luchtkwaliteit verbeteren. Door mogelijk nieuwe luchtnormen zullen die maatregelen ook zonder het SLA te ondertekenen moeten worden uitgevoerd, maar onder het SLA kan daar subsidie voor aangevraagd worden. Bij het treffen van maatregelen die de luchtkwaliteit verbeteren, kunnen projectkosten vergoed worden met een maximum gelegen tussen de € 100.000 - € 500.000 afhankelijk van het soort project. Te denken valt aan projecten als werken met emissiearme werktuigen in de bouw, het meenemen van gezondheidsdoelen in een verkeersplan en campagnes tegen houtstook, allemaal maatregelen ter bevordering van de luchtkwaliteit.

2.2 Wat zijn de risico's van het tekenen van het Schone Lucht Akkoord voor de gemeente Roermond?

Ondertekening van het SLA brengt ook risico's met zich mee:

- Kost ambtelijke uren

Het SLA kost ambtelijke uren, ondanks dat werkzaamheden kunnen worden opgevangen binnen bestaande capaciteiten.

- Geen actueel luchtkwaliteit-beleid

Er is geen actueel luchtkwaliteit-beleid, maar zijn er wel aanknopingspunten bij bijvoorbeeld de nieuw vastgestelde Omgevingsvisie.

- Afhankelijkheid van externen

De helft van de luchtvervuiling in Roermond wordt veroorzaakt vanuit omliggende gebieden/gemeenten en het buitenland, door bronnen waar je dus als gemeente weinig invloed op hebt. Hierdoor is de gemeente Roermond voor het behalen van de SLA doelstellingen mede afhankelijk van die externe partijen. Om dit risico in te perken zullen in samenwerkingsverbanden goede afspraken gemaakt moeten worden. Of die afspraken ook daadwerkelijk tot stand (kunnen) komen en vervolgens het gewenste effect sorteren is nu niet voorspelbaar.

-        Verschillen in interpretatie

Onder inwoners (of andere partijen) zou een verkeerde interpretatie van luchtkwaliteit en luchtkwaliteit-verbeteringsmaatregelen kunnen ontstaan. Partijen zouden bijvoorbeeld stankoverlast kunnen interpreteren als luchtvervuiling. Dit risico kan afgedekt worden door een duidelijke communicatie aan de voorkant door de gemeente over de definities van luchtvervuiling etc. (wat ook onderdeel is van de verplichte SLA maatregelen).

-        De gemeente voldoet aan de huidige advieswaarden

Ondanks, dat Roermond momenteel al voldoet aan de SLA lucht-advieswaarden (WHO-2005), is het verbeteren en behouden van de huidige luchtwaarden van belang. Als een gemeente nu voldoet aan de WHO-waarden van 2005 is dat maar een deel van het doel van het Schone Lucht Akkoord. De gemeente heeft dan niet automatisch gezondheidswinst gehaald. Om de luchtkwaliteit minstens gelijk te houden of te verbeteren worden vanuit het SLA een aantal (verplichte) maatregelen voorgesteld (zie bijlage 4). Elke vorm van luchtvervuiling is namelijk schadelijk, daarom is streven naar verbetering van belang.

-        Een deel kan buiten huidige gemeentelijke capaciteiten vallen

Alhoewel, de extra benodigde capaciteit verdeeld wordt over meerdere afdelingen en daarmee beperkt is, moet het monitoren van verkeersgegevens uitbesteed worden (zie hiervoor de inschatting van € 3.000 per jaar exclusief indexering). Daarnaast speelt er in dat kader een verplichte maatregel vanuit het SLA die voor de gemeente Roermond extra aandacht vraagt, namelijk het onderwerp 'walstroom'. Dit moet in het geval van ondertekening van het SLA nader onderzocht worden op wenselijkheid en de consequenties bij realisatie. Dit geldt ook voor maatregelen rondom communicatie. Tenslotte is het mogelijk dat wordt besloten om extra maatregelen uit te voeren. Hiermee is in ons onderzoek geen rekening gehouden, met als gevolg mogelijk een toenemende druk op de gemeentelijke capaciteit (zowel financieel als personeel). Hierbij is te denken aan maatregelen zoals een houtstookverbod of het investeren in een luchtmeetnet. Uiteraard zal elke door te voeren luchtkwaliteit-verbeteringsmaatregel opnieuw via besluitvorming ook aan deze aspecten getoetst moeten worden.

2.3 Wat doet de gemeente Roermond concreet en wat kan het doen om luchtkwaliteit te verbeteren?

Huidige maatregelen

De gemeente Roermond begint niet op nul, er zijn maatregelen die op dit moment worden uitgevoerd of in de beginfase staan die direct/indirect bijdragen aan een schonere luchtkwaliteit. Hierbij moet gedacht worden aan bepaalde uitstoot reducerende verkeersmaatregelen, zoals plannen die gemaakt worden rond Zero Emissie in de binnenstad van Roermond, waarbij bedrijven slechts nog met elektrische voertuigen het centrum in mogen. Daarnaast kan ook gedacht worden aan mitigerende maatregelen zoals het aanleggen van meer groen.

Verplichte en vrijwillige maatregelen

Na het ondertekenen van het SLA stelt de gemeente een uitvoeringsprogramma op, waarin de verplichte maatregelen (vanuit het SLA) terugkomen met als streven die voor 2030 uit te voeren. Een aantal gemeenten nemen de lijst met verplichte maatregelen over als uitvoeringprogramma, met daarin de maatregelen die toepasbaar zijn in de betreffende gemeente. Mocht een maatregel niet realistisch zijn dan hoeft deze, met de juiste argumentatie, niet uitgevoerd te worden. Daarnaast

kunnen hieraan uiteraard vrijwillig nog extra maatregelen worden toegevoegd. Elk jaar actualiseert de gemeente de status van de uitvoering van de maatregelen die opgenomen zijn in het uitvoeringsprogramma op het Dashboard SLA. Van de lijst met verplichte maatregelen worden momenteel een aantal al uitgevoerd of gaan die nog uitgevoerd worden (voor de status van elke maatregel, zie Bijlage 4). Het deel van de nog niet uitgevoerde verplichte maatregelen kunnen binnen bestaande financiële en personele capaciteiten gedekt worden.

De aard van de verplichte maatregelen vanuit het SLA is verschillend, van monitoring, inkoop en beleid, tot aan handhaving, toezicht en communicatie. Daarnaast zijn er een aantal maatregelen die ingaan op het leren van pilots, zoals de pilot naar een stookverbod bij een stookalert. Bij monitoring kun je denken aan het monitoren van de luchtkwaliteit en het updaten van de status van de genomen maatregelen. Inkoop wordt geacht luchtkwaliteitscriteria mee te nemen bij de aanbestedingen, momenteel is inkoop al bezig met meer duurzamer inkopen. Bij het opstellen of aanpassen van nieuw beleid wordt verwacht dat luchtkwaliteit en gezondheidsdoelen ook meegenomen worden als criteria, in 2025 wordt dit meegenomen bij het schrijven van het verkeersplan. Doordat verkeer een grote uitstoter is van stikstofoxiden kan in een verkeersplan bijvoorbeeld aandacht zijn voor het stimuleren van minder autogebruik. Daarnaast wordt bij toezicht en handhaving versterkt ingezet op vergunnen van industrie en landbouw, alhoewel dat meestal al goed gebeurt. Verder is communicatie naar inwoners, bedrijven en organisaties van belang voor het informeren over de betekenis van een schone lucht in Roermond en hoe bepaalde maatregelen daaraan bijdragen.

2.4 Wat vraagt het tekenen van het Schone Lucht Akkoord van de gemeentelijke personele capaciteit?

Vanuit het SLA wordt luchtkwaliteit integraal aangepakt met andere disciplines zoals mobiliteit, gezondheid, communicatie, vergunningverlening, binnenstedelijke ontwikkeling etc. Doordat de uit te voeren luchtkwaliteit-verbeteringsmaatregelen integraal worden opgepakt, door verschillende clusters en binnen bestaande programma's, wordt de druk over organisatie verspreid. De werkzaamheden die volgen uit de ondertekening van het SLA, kunnen hierdoor binnen bestaande financiële en personele capaciteiten worden opgenomen. In totaal worden ongeveer 10 uur per week (0,4 fte per jaar) aan inzet verwacht (zie bijlage 4). De meeste capaciteit wordt binnen team duurzaamheid opgenomen (0,15 fte) en betreft coördinatie werkzaamheden. Op dit moment kan die extra capaciteit wel worden opgevangen binnen het team. Extra vrijwillige maatregelen kunnen uiteraard meer capaciteit vragen en is in de berekening niet meegenomen.

Beleidsmatig wordt vanuit het SLA het volgende verwacht:

1. Gemeenten implementeren de doelen en ambities zoals benoemd in artikel 1 uit het Schone Lucht Akkoord, binnen de eigen taken en bevoegdheden, zo snel mogelijk in hun omgevingsvisies, -plannen en -programma's en voor zover mogelijk in andere beleidsinstrumenten.
2. Gemeenten nemen waar nodig en wenselijk maatregelen om de effectiviteit van bestaand beleid te borgen en te versterken.

Daarnaast is het SLA nauw verweven met andere beleidsdoelen. Zo kunnen de Stikstofaanpak, het Klimaatakkoord, de Agenda Fiets, Regionale Energie Strategieën, Regionale Mobiliteitsstrategieën, de Green Deal Binnenvaart en Havens, en de verduurzaming van de landbouw ook voor gezondheidswinst door schonere lucht zorgen.

2.5 Wat vraagt het tekenen van het Schone Lucht Akkoord van de gemeentelijke financiën?

Het tekenen van het Schone Lucht Akkoord zorgt via de verplichte maatregelen voor een aantal kosten. Vooral nog vallen die kosten momenteel binnen bestaande programma's en capaciteit. De

geschatte kosten zijn gebaseerd op interne overleggen met het cluster waar de verplichte maatregel betrekking op heeft. Vooralsnog komt dat op een totaal van € 3.000 aan jaarlijkse kosten. Met de kennis van nu worden, op basis van de interne gesprekken die zijn gevoerd, geen aanvullende kosten verwacht.

Monitoring van verkeersgegevens

Van één verplichte maatregel weten we op voorhand dat die uitbesteed moet gaan worden aan een extern bureau. De verwachting is dat het monitoren van verkeersgegevens jaarlijks € 3.000 zal gaan kosten. Deze kunnen tot en met 2025 uit de zogenaamde tijdelijke CDOKE-regeling (SPUK) (capaciteit decentrale overheden voor klimaat-en energiebeleid) bekostigd worden, omdat maatregelen uit het SLA bijdragen aan de klimaatdoelstellingen. Na afloop van deze regeling kunnen deze beperkte kosten uit het reguliere budget gedekt worden (bijvoorbeeld het huidige KP G2306 Duurzaamheid).

Aanleg walstroom

Zoals hiervoor aangegeven is er één maatregel 'het aanleggen van walstroom in de haven' die, mits die uitvoerbaar is en daartoe wordt besloten, kosten met zich mee kan brengen. In het verleden zijn die kosten geschat op eenmalig € 25.000. Echter, gebaseerd op het toenmalige onderzoek bleek walstroom niet de juiste beslissing, vanwege hoogwater en vanwege de complicatie met de aanleg van kabels door de bestaande dijk. In de begroting is hier vooralsnog dan ook geen rekening gehouden. Vanuit voortschrijdend inzicht en gemeentelijk verduurzamingsbeleid én omdat het één van de in het SLA opgenomen maatregelen is, lijkt het logisch om dit aspect opnieuw te onderzoeken op mogelijkheden en consequenties. De helft van de kosten voor de aanleg van de walstroom zouden uit het SPUK SLA betaald kunnen worden. Uitgaande van de geschatte kosten van € 25.000, zou de gemeente zelf € 12.500 moeten betalen voor het realiseren van walstroom. Als de maatregel niet haalbaar blijkt hoeft deze ook niet te worden uitgevoerd. Recentelijk is in Roermond overlast ervaren door dieselmotoren van scheepvaart. Het aanleggen van walstroom zou daarbij elektrificatie van de scheepvaart in gang kunnen zetten en op die manier de overlast van scheepvaart kunnen beperken. De maatregel moet dan ook nader onderzocht worden en zal daarom op dit moment niet worden opgenomen in de totale kosten.

Communicatiemiddelen

Verder kunnen de maatregelen rondom communicatie kosten met zich meebrengen voor communicatiemiddelen. Echter, moet dit nader onderzocht worden en zal daarom op dit moment niet worden meegenomen in de totale kosten.

Subsidiemogelijkheid

Onderdeel van het akkoord is een subsidieregeling (SPUK SLA) voor de deelnemende partijen. Zij kunnen de helft van de projectkosten, bij het treffen van maatregelen die de luchtkwaliteit verbeteren, vergoed krijgen met een maximum gelegen tussen de € 100.000 - € 500.000 afhankelijk van het soort project. De andere helft van de kosten moeten uit eigen middelen betaald worden. In totaal kan maximaal € 700.000 aan subsidie worden aangevraagd, wat betekent dat in dat geval maximaal € 700.000 uit cofinanciering zou moeten komen. Indien in de toekomst aanvullende projecten gewenst zijn, dan zal dit uiteraard vertaald moeten worden in de (meerjaren) begroting.

Vrijwillige (extra) maatregelen

Buiten de verplichte maatregelen zou de gemeente Roermond ook kunnen kiezen om extra maatregelen uit te voeren. Uiteraard zal dit verder verkend moeten worden en zullen de kosten hierbij

afhankelijk zijn van de aard en de intensiteit van de maatregel. Ook deze maatregelen kunnen eventueel voor de helft bekostigd worden uit het SpUK SLA.

2.6 Conclusie

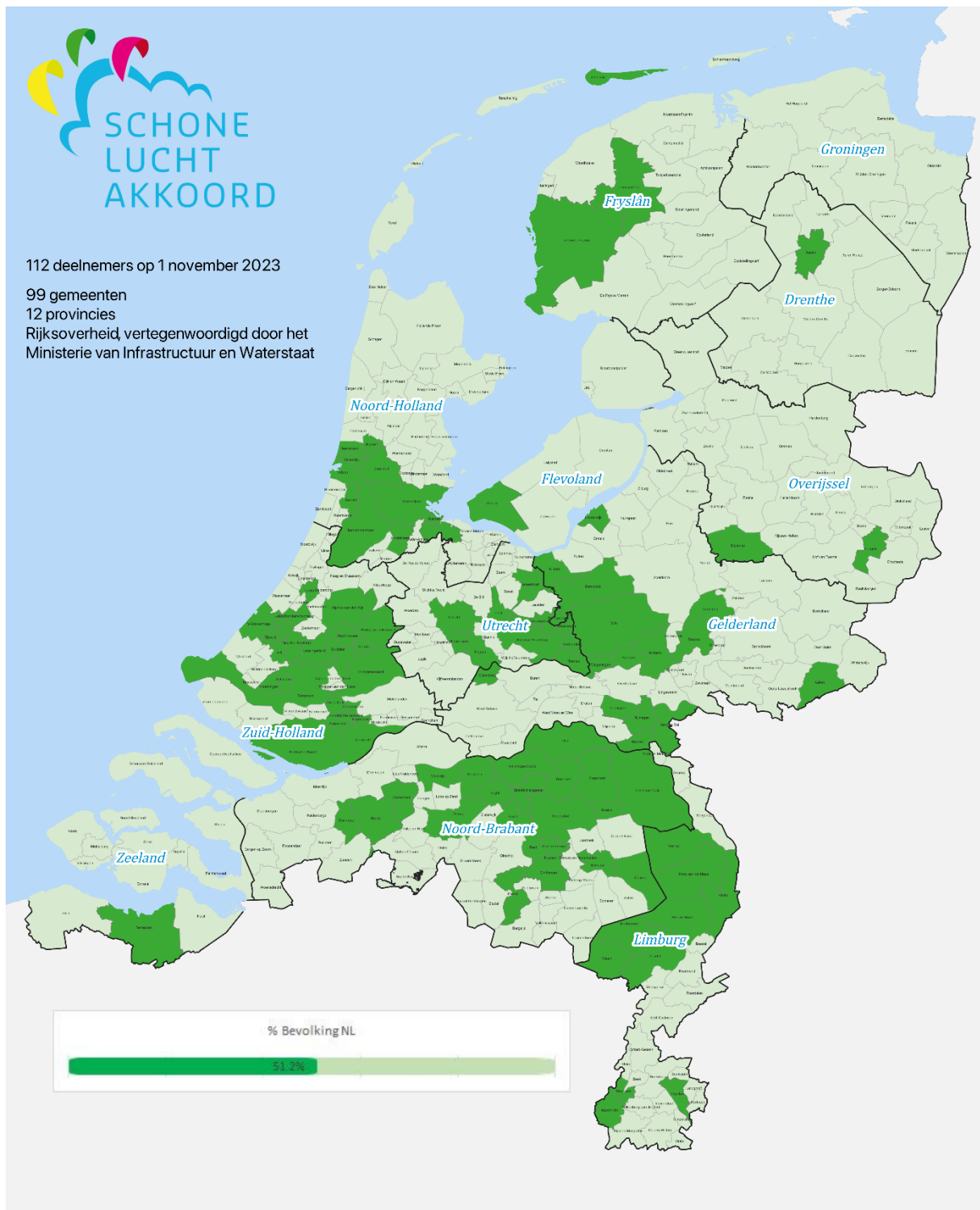
Ondertekening zorgt ervoor dat de gemeente Roermond zich committeert aan het verbeteren van de luchtkwaliteit, bijdraagt aan een gezondere en schonere leefomgeving voor de inwoners van Roermond en daarmee streeft naar gezondheidswinst. Daarnaast geeft de gemeente Roermond, bij ondertekening, een signaal af van goed gedrag aan partners in de regio. Aan de ander kant, is de gemeente voor de helft van uitstoot afhankelijk van actoren buiten de gemeentelijke grenzen, is er geen actueel luchtkwaliteit-beleid en kost het ondertekenen ambtelijke uren.

Ondanks, dat de gemeente Roermond op dit moment voldoet aan de SLA luchtkwaliteit advieswaarden, wordt bij ondertekening van het SLA verwacht dat verbetering van de luchtkwaliteit plaats zal vinden. Om dit te bereiken zullen, naast de maatregelen die al lopen, inspanningen in de vorm van een aantal verplichte maatregelen verwacht worden. Alhoewel het akkoord niet juridisch bindend is, zorgt het wel voor een inspanningsverplichting. Mocht een verplichte maatregel niet realistisch zijn dan kan, met een geldige reden, van de uitvoering worden afgezien. Ingeschat wordt dat werkzaamheden en kosten die volgen uit de ondertekening van het akkoord, integraal worden opgevangen binnen de bestaande programma's & capaciteit en worden aangevuld met subsidie vanuit de SPUK mocht daartoe besloten worden.

Door als gemeente nu al te anticiperen met luchtkwaliteit-verbeteringsmaatregelen door het Schone Lucht Akkoord te ondertekenen, wordt langzaam toegewerkt naar een toekomst waarin wettelijk nieuwe luchtkwaliteit grenswaarden gaan gelden (Richtlijn Luchtkwaliteit 2030 en ZP-beleid 2050). Bij ondertekening van het akkoord, kan voor het uitvoeren van die maatregelen subsidie aangevraagd worden, die zonder het tekenen van het akkoord niet kan worden aangevraagd.

Figuren

Figuur 1 Overzicht deelnemers SLA (Schoneluchtakkoord.nl, 2023)

Figuur 2 De uitstoot in Roermond (2019) per soort stof, de verschillende drempelwaardes per soort stof per tijdsperiode en de eventuele benodigde reductie tegen 2050. Voor het SLA is het van belang dat de gemeente Roermond (bij eventuele ondertekening) voldoet aan WHO-advieswaarde 2005. Zoals te zien is voldoet de gemeente Roermond aan de waarden van WHO 2005 (SLA), maar niet aan die de waarden van WHO-2021 (rode kleur). Bron: op basis van het Rapport Luchtkwaliteit van de GGD Limburg (2019) en I&W.

Actuele meetwaarden luchtkwaliteit	NOx (stikstofoxide)	PM10 (fijnstof)	PM2.5 (fijnstof)
Gemiddelde Roermond overig (2019) ¹	18,9 µg/m ³	17 µg/m ³	10,3 µg/m ³
EU-grenswaarden (wetgeving)			
EU-Richtlijn Luchtkwaliteit 2008	40 µg/m ³	40 µg/m ³	25 µg/m ³
Aankomend EU-Richtlijn Luchtkwaliteit 2030 Error! Bookmark not defined.	20 µg/m ³	20 µg/m ³	10 µg/m ³
WHO-advieswaarden			
WHO-advieswaarden (2005) (streven SLA)	40 µg/m ³	20 µg/m ³	10 µg/m ³
WHO-advieswaarden (2021) (EU ZP-beleid 2050) Error! Bookmark not defined.	10 µg/m ³	15 µg/m ³	5 µg/m ³
Overig			
Minimaal benodigde reductie Roermond vanaf 2050 t.o.v.	47%	12%	51%
Volgens GGD de grootste oorzaak luchtvervuiling	Verkeer	Landbouw	Industrie, en houtstook

¹ [Rapport Luchtkwaliteit in Limburg](#)